

Metodologie privind implementarea ELoGE în România

Eticheta Europeană pentru Excelență în Guvernare ELOGE

CONTEXTUL IMPLEMENTĂRII ELoGE în România

ELoGE este un premiu acordat de către Consiliul Europei autorităților publice locale, în baza unei analize făcute printr-un mecanism european și internațional de evaluare cu privire la calitatea guvernării locale și reprezintă o modalitate de certificare, de apreciere și de recunoaștere a acelor autorități publice locale a căror activitate se desfășoară la standarde internaționale.

Consiliul Europei acordă acest premiu autorităților publice locale care doresc să obțină o recunoaștere internațională și să atingă un nivel ridicat de bună guvernare, în conformitate cu standardele de referință ale Consiliului Europei. Totodată, ELoGE reprezintă o metodă de analiză a gradului guvernării democratice la nivel local, dar și de îmbunătățire a practicilor administrațiilor publice locale.

Prezenta metodologie are drept scop informarea celor interesați cu privire la etapele care trebuie parcurse în vederea implementării ELoGE, responsabilitățile care le revin tuturor părților implicate, pașii și activitățile necesare a fi derulate.

ACTORI ȘI RESPONSABILITĂȚI

1. Consiliul Europei a acreditat Secretariatul General al Guvernului (SGG), prin Serviciul pentru Guvernare Deschisă din cadrul Direcției Generale Guvernare Deschisă, Relații Publice și Cooperare pentru ca, în următorii 3 ani, să implementeze Eticheta Europeană pentru Excelență în Guvernare (ELoGE) împreună cu autoritățile publice locale din România.

Astfel, echipa SGG reprezintă interfața între Consiliul Europei și autoritățile publice locale care participă la program, asigurând astfel eficiența și corectitudinea implementării etichetei ELoGE, în așa fel încât la finalul programului să rezulte o radiografie cât mai precisă a situației de la nivelul autorităților publice locale care au aplicat.

2. La nivel național, evaluarea modului în care urmează a fi implementat ELoGE în România se face de către Comisia Națională de Evaluare, care are în componența sa reprezentanți ai următoarelor instituții: Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, Consiliul Național al Rectoșilor, Institutul Național de Administrație (INA), Uniunea Națională a Consiliilor Județene din România (UNCJR), Asociația Municipiilor din România (AMR), Asociația Orașelor din România (AOR), Asociația Comunelor din România (ACoR), Secretariatul General al Guvernului (SGG). Președinția Comisiei Naționale de Evaluare

este asigurată de Secretariatul General al Guvernului, iar componența sa se regăsește în **Anexa nr. 1** la prezenta metodologie.

Comisia Națională de Evaluare (CNE) reprezintă un organism național obligatoriu în vederea implementării ELoGE, structură parteneră a Platformei europene a părților interesate (din cadrul Centrului de expertiză pentru o bună guvernare al Consiliului Europei) și are următoarele atribuții principale :

- aprobă criteriile de referință ale ELoGE pe baza cărora se va analiza modul de implementare a principiilor bunei guvernări în activitatea autorităților publice locale;

- aprobă lista finală a autorităților publice locale care îndeplinesc condițiile de premiere ELoGE.

3. Responsabilitatea implementării benchmark-ului ELoGE la nivelul autorităților publice locale din România, revine unui grup de experți locali constituit în acest sens.

Experții locali au fost propuși de structurile asociative ale autorităților publice locale și de Institutul Național pentru Administrație și au fost selectați de către Comisia Națională de Evaluare. Experții nu pot fi reprezentanții legali ai unităților administrativ-teritoriale înscrise în program (președinți/vicepreședinți de consilii județene, primari/viceprimari).

Lista celor 58 de unități administrativ-teritoriale din România (5 județe, 7 municipii, 11 de orașe și 35 de comune) care implementează ELoGE în sesiunea 2022 – 2023 se regăsește în **Anexa nr. 2** la prezenta metodologie, iar lista experților selectați în anul 2022 pentru implementarea benchmark-ului ELoGE și repartizarea lor pe unități-administrativ-teritoriale se regăsește în **Anexa nr. 3** la prezenta metodologie.

4. Asociația Comunelor din România a fost contractată de către Consiliul Europei pentru a susține implementarea ELoGE în România de către Secretariatul General al Guvernului.

CELE 12 PRINCIPII ALE BUNEI GUVERNĂRI DEMOCRATICE

Cele 12 principii ale bunei guvernări democratice evaluate în contextul implementării ELoGE sunt:

1. Participarea, reprezentarea și desfășurarea corectă a alegerilor

2. Receptivitate

3. Eficiență și eficacitate

4. Deschidere și transparență

5. Statul de drept

6. Comportament etic

7. Competențe și abilități

8. Inovare și deschidere pentru schimbare

9. Dezvoltarea durabilă și orientarea pe termen lung

10. Management financiar solid

11. Drepturile omului, diversitate culturală și coeziune socială

12. Responsabilitate

CUM SE UTILIZEAZĂ BENCHMARK-UL ACREDITAT DE CONSILIUL EUROPEI

Benchmark - ul se referă la instrumentele acreditate de către Consiliul Europei pe baza cărora se va face analiza modului de implementare în practică a celor 12 principii ale bunei guvernări:

1. Formulare de autoevaluare destinate aleșilor locali: primari, viceprimari, consilieri locali, președinți, vicepreședinți de consilii județene, consilieri județeni;

2. Formulare-interviuri adresate populației unității administrativ-teritoriale care implementează ELoGE;

3. Formulare destinate evaluării activității autorităților administrației publice locale de către angajații lor.

Evaluarea comparativă a celor 12 principii de inovare și bună guvernare democratică permite identificarea acelor autorități publice locale care sunt cel mai aproape de a respecta toate (sau majoritatea) principiilor și, prin urmare, sunt eligibile pentru a primi ELoGE.

Benchmark-ul oferă următoarele informații:

➤ O descriere a principiului bunei guvernări și o listă a activităților care ar ajuta, de obicei, o autoritate publică locală să implementeze acel principiu

➤ O secțiune de autoevaluare în care autorităților publice locale li se cere să-și identifice nivelul de maturitate pentru acel principiu:

Nivelul de maturitate al autorității publice locale față de principiu este evaluat astfel:			
Foarte slab	Destul de slab	Destul de bine	Foarte bine
1	2	3	4
Suntem conștienți de problemele cheie de abordat dar în prezent nu au sau au foarte puține abordări sau activități dezvoltate pentru a le aborda.	Recunoaștem problemele cheie și sunt în curs de dezvoltare abordări sau activități pentru a le aborda, deși a existat practică limitată implementare până acum.	Avem planuri bine puse la punct și activități de abordare cheie probleme cu exemple semnificative de implementare.	Putem arăta dovezi clare de bune practici care pot fi împărtășite și sunt mai departe dezvoltarea abordării noastre față de asigura pe termen lung și îmbunătățire durabilă.

➤ Dovezi în sprijinul autoevaluării furnizate de autoritatea publică locală.

ACTIVITĂȚILE NECESAR A FI DERULATE ÎN IMPLEMENTAREA ELoGE

1. La nivelul unităților administrativ-teritoriale care implementează ELoGE se constituie colective de evaluare (prin dispoziție a președintelui consiliului județean sau prin dispoziție a primarului, după caz).

De îndată ce au fost constituite, datele de contact ale membrilor acestor colective de evaluare (nume, prenume, telefon și adresă de poștă electronică) se transmit către Asociația Comunelor din România/ Secretariatul General al Guvernului, cu menționarea explicită a persoanei de contact desemnată din partea autorității publice locale pentru a ține legătura pentru toate aspectele de ordin procedural.

2. ACoR comunică experților locali datele de contact mai sus menționate, prin raportare la autoritățile publice locale alocate fiecărui expert pentru implementarea ELoGe.

Astfel, fiecare expert local este responsabil pentru sprijinirea implementării ELoGE la nivelul unui număr de autorități publice locale, conform **Anexei nr. 3**.

În acest sens, fiecare expert local va avea o adresă de poștă electronică și un număr de telefon dedicate pentru asigurarea unei bune comunicări cu reprezentanții colectivelor de evaluare.

3. Într-o primă etapă, experții locali transmit către colectivele de evaluare constituite la nivelul autorităților publice locale, secțiunea de autoevaluare/matricea de autoevaluare - **Anexa nr. 4** la prezenta metodologie. De asemenea, experții locali vor transmite și lista orientativă a documentelor considerate relevante pentru fiecare principiu, care vin în sprijinul autoevaluării furnizate de autoritatea publică locală.

În această secțiune, autorităților publice locale li se cere să-și identifice nivelul de maturitate pentru fiecare dintre cele 12 principii ale bunei guvernări și să demonstreze acest lucru prin prezentarea documentelor considerate relevante.

Astfel, autoritățile publice locale care implementează obiectul ELoGE trebuie să:

- citească informațiile furnizate pentru fiecare principiu;
- ia în considerare dovezile pe care le au la dispoziție care ar sprijini aplicarea principiului;
- facă o autoevaluare a maturității lor pentru acel principiu;
- să înregistreze dovezile pe care ar dori să le ofere în sprijinul autoevaluării lor.

Descrierea „indicatorilor” pentru fiecare principiu reflectă un nivel de reguli de guvernare care ar fi în concordanță cu un standard care ar fi adecvat pentru ELoGE.

Informațiile utilizate ca dovezi pentru a finaliza autoevaluarea pot fi: politici existente, proceduri, reguli și îndrumări de funcționare, rapoarte de audit intern și de revizuire și audit extern, inspecție și revizuire. Este de așteptat ca sondajul cetățenilor necesar ca parte a evaluării ELoGE să ofere o sursă utilă de dovezi pentru a sprijini autoevaluarea.

Termenul până la care autoritățile publice locale li se solicită să completeze și să transmită secțiunea de autoevaluare precum și documentele relevante pentru fiecare principiu este **31 ianuarie 2023**.

4. În cea de-a doua etapă, experții locali transmit către colectivele de evaluare constituite la nivelul autorităților publice locale, formularele de interviu adresate populației unității administrativ-teritoriale care implementează ELoGE și formularele destinate evaluării activității autorităților administrației publice locale de către angajații lor.

Numărul minim de formulare de interviu adresate populației se calculează prin raportare la numărul de locuitori pe care îl are unitatea administrativ-teritorială astfel

- **Unități administrativ-teritoriale cu populație sub 20.000 de locuitori: 1 chestionar/100 persoane pentru fiecare unitate administrativ-teritorială;**
- **Unități administrativ-teritoriale cu populație între 20.001 și 30.000 de locuitori: 1 chestionar/150 persoane pentru fiecare unitate administrativ-teritorială;**
- **Unități administrativ-teritoriale cu populație între 30.001 și 40.000 de locuitori: 1 chestionar/200 persoane pentru fiecare unitate administrativ-teritorială;**
- **Unități administrativ-teritoriale cu populație între 40.001 și 50.000 de locuitori: 1 chestionar/250 persoane pentru fiecare unitate administrativ-teritorială;**
- **Unități administrativ-teritoriale cu populație peste 50.000 de locuitori: minim 200 de chestionare pentru fiecare unitate administrativ-teritoriale.**

Formularul de interviu care se adresează angajaților și populației se regăsesc în **Anexa nr. 5** la prezenta metodologie.

Responsabilitatea realizării interviurilor cu locuitorii unității administrativ - teritoriale revine colectivului de evaluare. Interviurile se realizează cu preponderență online, însă se pot realiza și cu prezență fizică, după caz.

Formularele destinate aleșilor locali se regăsesc în **Anexa nr. 6** la prezenta metodologie.

Responsabilitatea realizării formularelor destinate evaluării activității autorităților publice locale de către angajații acestora, precum și cele destinate aleșilor locali revine, de asemenea colectivului de evaluare. Interviurile se realizează cu preponderență online, însă se pot realiza și cu prezență fizică, după caz.

Cele trei tipuri de formulare se completează și se transmit experților locali până la data de **15 februarie 2023**.

5. Urmare analizării celor 4 tipuri de documente primite de la colectivele de evaluare, experții locali evaluează maturitatea atingerii celor 12 principii de inovare și bună guvernare democratică de către autoritățile publice locale, în vederea stabilirii eligibilității acestora pentru a primi ELoGE și propun acordarea de punctaje. Totodată, aceștia realizează rapoarte cu privire la rezultatele obținute. Modelul-cadru de raportare pentru fiecare expert la prezenta metodologie și obligațiile de raportare ale experților

cu privire la rezultatele obținute pentru fiecare unitate administrativ-teritorială alocată, precum și pentru toate unitățile administrativ-teritoriale de care s-au ocupat sunt prevăzute în **Anexa nr. 7**.

6. În această etapă, propunerile de acordare a etichetei ELoGE și rapoartele sus-menționate împreună cu toate documentele suport aferente se transmit de către experții locali către Secretariatul General al Guvernului (care asigură secretariatul Comisiei Naționale de Evaluare).

Termenul până la care experții locali transmit propunerile sus menționate către SGG este **28 februarie 2023**.

7. Comisia Națională de Evaluare aprobă lista finală a autorităților publice locale care îndeplinesc condițiile de premiere ELoGE.

8. SGG acordă ELoGE autorităților publice locale meritorii care au finalizat cu succes ELoGE.

Premiul este un dodecaedru de cristal cu principiile bunei guvernări democratice inscripționate pe fețele lui.

Această etichetă, care este valabilă timp de un an, este o recunoaștere a faptului că o autoritate publică locală a atins un nivel ridicat de bună guvernare democratică, în conformitate cu standardele Consiliului European.

Termenul maximum prevăzut în acreditarea primită de către SGG până la care autoritățile publice locale sunt premiate este aprilie 2023.

Reguli generale

- Transmiterea documentelor se face exclusiv în format electronic. Toate documentele analizate/identificate de echipa de experți care vin în sprijinul punctajului acordat se arhivează, urmând a fi trimise în format electronic de către fiecare unitate administrativ-teritorială care a implementat ELoGE.
- Toate activitățile propuse a se desfășura în cuprinsul prezentei metodologii (inclusiv interviurile) se realizează cu preponderență online, participarea fizică fiind admisă, după caz.
- Ierarhia/lista documentelor care se utilizează pentru a se justifica acordarea scorului/notei pentru fiecare principiu se elaborează de către SGG împreună cu ACoR (de exemplu nota 2, existența doar a unui document, nota 4 existența a 2 documente).